

Rellotge de sol de Can Masprat

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Façana de Can Masprat, al Serrat de Baix.
Emplaçament
Alçada: Can Masprat, núm.17. Serrat de Baix. Sant Sebastià de Montmajor
484

Coordenades:

Latitud: 41.66537
Longitud: 2.11428
UTM Est (X): 426263
UTM Nord (Y): 4613003

Classificació

Número de fitxa 08033 - 303
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1925
Autoria de l'element: Vila Arrufat, A.
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 009900DG31D9I2
Fitxes associades:
[Cal Pastor, núm. 17](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dv., 28/11/2008 - 01:00

Descripció

Rellojge de sol, del tipus vertical declinant. Es tracta d'una pintura al fresc alternant tonalitats blaves i vermelles, formant un cercle; aquest està representat per un sol amb cara humana i emmarcat dins d'un rectangle amb ornamentació floral. El sol sembla que estigui bufant els núvols. Les línies horàries estan esborrades i tampoc s'hi poden apreciar xifres. El gnòmon de vareta orientat Sud-est surt de la boca.

Història

Segons Moreu-Rey (1962) el nom de Serrat de Baix es correspondria antigament amb el nom de Serrat de Masprat, de Sant Sebastià. A l'entrada del Serrat de Baix, hi ha uns rajols ceràmics amb el nom de Masprat. També troba documents referents al Mas Prat, anomenat com a "mansi des P. de Munt maior" (1438); possessions "d en P.", "del Prat" (XVI); "a Masprat", "Mas Prat" (segle XX). Antic mas de Sant Sebastià: actualment el grup de cases reben el nom de cal Anton, cal Dents, cal Codina.

Sobre el llinatge, Moreu-Rey hauria documentat un tal Gerardus Prat o Prats (1318, 1322) que cobrava els rèdits de Sant Cugat a la parròquia de Sant Sebastià de Montmajor i d'altres veïnes. Els següents esmentats, Moreu-rey fa constar que és segur que pertanyin a la mateixa casa: Pere de Prat (1337, 1339); Jaume Prat (1405); Guillem de Prat, fill de Barthomeu de Prat 1413). A l'any 1740 encara el registre de baptismes de Sant Sebastià recollia el naixement d'un Prat.

Va ser al llarg dels segles XVI i XVII quan s'emparellaren la gnomònica, art de fer els rellotges de sol, i el gran esclat de la tècnica constructora. Durant aquells segles es construïren majestuosos palaus i immenses esglésies on s'hi bastiren, bé pintats, esgrafiats o amb qualsevol altra tècnica, uns rellotges de sol també tan desmesurats que molts d'ells voltaven la trentena de metres.

Un cop superada l'etapa en què fer un rellotge de sol era un art obscur ple de misteris i de coneixements difícils, amb la il·lustració es popularitza la tècnica i sorgeix l'ofici de quadranter. Es comencen a fer rellotges de sol de totes menes i en tots els materials possibles. Dels tallers d'aquests artesans en sortiren veritables peces de luxe, rellotges portàtils d'or o argent de tan bella factura que esdevingueren gairebé més purament objectes de plaer estètic que instruments dels quals se'n fes un ús pràctic.

Cap a mitjans del segle XVI sorgeixen els primers rellotges mecànics, gairebé com un divertiment de serraller que, de bon començament ja només avançaven... una hora diària. És al llarg del XVII quan es van perfeccionant aquests enginyers, i mica en mica, van aconseguint un funcionament més acurat.

Tanmateix el rellotge de sol, en plena eufòria, seguia mantenint-se al lloc d'honor per dues raons: la primera era l'alt preu dels nous aparells i l'altra era que aquests nous competidors no acabaven d'anar del tot bé.

Tothom qui s'havia comprat un rellotge mecànic, procurava tenir-ne un de sol a alguna paret de casa seva per tal d'anar posant el primer a l'hora. Cap a mitjans del segle XVIII, però, els rellotges mecànics assoliren un alt grau de perfecció i el problema era de fer-los casar amb el Sol que, com sabeu, no és pas uniforme al llarg de l'any. La inconstància del sol, l'accelerament del ritme de vida, i la proliferació de l'enllumenat i de la vida nocturna, feren que mica en mica el rellotge mecànic anés arraconant els quadrants solars.

Tan sols a pagès, on les hores son més plàcides, s'ha pogut refugiar el rellotge de sol, desplaçat d'un món frenètic que ha deixat de comptar per hores i ha passat a fer-ho per minuts.

Bibliografia

MOREU-REY, E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Pàg. 173. Editorial Teide. Barcelona.

